

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 09.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Siirt ili Merkez ilçesi Köprübaşı Köyü sınırlarında bulunan Tarihi Kezer-I Köprüsü, 2013 yılında korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiş; 19 Nisan 2026 tarihinde Kezer Çayı'nda meydana gelen taşkın sonucunda zarar görerek trafiğe kapatılmıştır.

Köprü'nün restorasyonu için 21 Temmuz 2026 tarihinde ihale gerçekleştirilmiş, iş 122.500.000 TL bedelle sözleşmeye bağlanmış ve sözleşme bitiş tarihi 17 Aralık 2027 olarak belirlenmiştir. Ulaşım ise halen bitişikteki betonarme köprü üzerinden tek şeritten iki yönlü olarak sağlanmaktadır.

Anayasa'nın 23'üncü maddesi seyahat özgürlüğünü, 42'nci maddesi eğitim hakkını, 56'ncı maddesi sağlık hizmetlerinin düzenlenmesine ilişkin devlet yükümlülüğünü, 63'üncü maddesi ise tarih ve kültür varlıklarının korunmasını güvence altına almaktadır. 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca tarihî yapının korunması ve devlet yolunda güvenli ulaşımın sağlanması ilgili idarelerin sorumluluğundadır.

Kamu idaresinin sorumluluğu yalnızca taşkın sonrasında restorasyon ihalesi yapmakla sınırlı değildir. Köprü'nün taşkın öncesindeki yapısal durumunun izlenmesi, gerekli önlemlerin zamanında alınması, kamu kaynağının etkin kullanılması ve restorasyon süresince vatandaşların güvenli ulaşım ile temel hizmetlere erişiminin korunması da gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Tarihi Kezer-I Köprüsü 19 Nisan 2026 tarihindeki taşkından önce en son hangi tarihte teknik ve yapısal incelemeye tabi tutulmuş; 2013-2026 döneminde köprü ayaklarında oyulma, zemin kaybı, taşıyıcı sistem zayıflığı veya taşkın riski yönünden hangi bulgular tespit edilmiş, hangi bakım ve güçlendirme çalışmaları yapılmış ve ne kadar harcama gerçekleştirilmiştir; KGM veya DSİ tarafından önerildiği hâlde uygulanmayan bir tedbir varsa neden uygulanmamıştır?
2. Köprü'nün zarar görmesinde yalnızca taşkının mı yoksa zamanında yapılmayan bakım, güçlendirme veya taşkın koruma tedbirlerinin de etkili olup olmadığı hangi teknik ve idari incelemeyle araştırılmış; kamu görevlilerinin veya yüklenicilerin ihmali tespit edilmişse haklarında hangi işlemler yapılmıştır?
3. 2026/1126494 ihale kayıt numaralı işin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (i) bendi kapsamında gerçekleştirilmesinin hukuki ve teknik gerekçesi nedir; yaklaşık maliyet, ayrılan ödenek, beş geçerli teklif arasından yüklenicinin seçilme kriterleri ve ilave ödenek ihtiyacı bulunup bulunmadığı nedir?

4. Sözleşme bitiş tarihi 17 Aralık 2027 olarak belirlenen restorasyonun yaklaşık yirmi aylık bir döneme yayılmasının teknik gerekçesi nedir; 9 Ekim 2026 itibarıyla fiziki ve mali gerçekleşme oranı ile yükleniciye yapılan ödeme ne kadardır; iş programında gecikme veya süre uzatımı varsa nedeni nedir ve sözleşmedeki gecikme yaptırımları hangi şartlarda uygulanacaktır?
5. Restorasyon projesi hangi tarih ve sayılı Koruma Bölge Kurulu kararıyla uygun bulunmuş; proje 2026 taşkınında oluşan hasara göre güncellenmiş midir; özgün taşların, kemerlerin ve mimari dokunun korunması, kullanılacak malzemelerin uygunluğu ve çalışmaların uzman mimar, mühendis ve restorasyon uzmanlarınca denetlenmesi hangi yöntemlerle sağlanmaktadır?
6. Benzer bir taşkınla köprünün yeniden zarar görmesini önlemek amacıyla köprü ayakları, dere yatağı, oyulma ve hidrolik riskler bakımından hangi kalıcı mühendislik tedbirleri uygulanacaktır; restorasyon sonrasında köprünün araç trafiğine, yayalara veya belirli taşıt sınıflarına açılması hangi taşıma kapasitesi ve güvenlik kriterlerine göre belirlenecektir?
7. Trafiğin halen tek şeritten iki yönlü sağlandığı betonarme köprünün taşıma kapasitesi, yapısal ve taşkın güvenliği, korkulukları, aydınlatması ve yaya geçiş koşulları en son hangi tarihte denetlenmiş; trafik sinyalizasyonu, görevli veya kamera ile nasıl yönetilmektedir; 19 Nisan 2026'dan bu yana bu kesimde kaç maddi hasarlı, yaralanmalı ve ölümlü trafik kazası meydana gelmiştir?
8. Geçici trafik düzeninden etkilenen taşımali eğitim öğrencilerinin sayısı ve güzergâhları ile ambulansların ortalama ve en uzun ulaşım süreleri nedir; okul servisleri ve ambulanslara öncelikli geçiş için hangi tedbirler uygulanmakta; öğrenciler, diyaliz hastaları, gebeler, engelliler, kronik hastalar ve özel aracı bulunmayan vatandaşların hizmetlere erişiminde yaşanan gecikmeler hangi verilerle izlenmektedir?
9. Mevcut trafik düzeninin yetersiz kalması ihtimaline karşı geçici servis yolu, ek köprü veya alternatif güzergâh seçeneklerinden hangileri değerlendirilmiştir; köprünün kapalı kalmasının bölgedeki köyler, esnaf, üreticiler, taşımacılar ve vatandaşlar açısından oluşturduğu ilave ulaşım süresi ve ekonomik maliyet hesaplanmış mıdır; hesaplanmamışsa neden hesaplanmamıştır?
10. Köprünün hasar gördüğü 19 Nisan 2026 tarihinden restorasyon ihalesinin yapıldığı 21 Temmuz 2026 tarihine kadar gerçekleştirilen teknik ve idari işlemler nelerdir; bölge halkı ve muhtarların görüşleri hangi aşamada alınmıştır; fiziki ve mali gerçekleşme ile teknik güvenlik raporları kamuoyuyla paylaşılacak mıdır ve restorasyonun tamamlanarak güzergâhın normal ve güvenli ulaşım düzenine döneceği kesin tarih nedir?